

СУЧАСНА ОСОБИСТІТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО

О. В. Купіна

Нині наше суспільство перебуває на етапі розвитку високих технологій, впровадження їх в нові сфери людського життя, стрімкого примноження знань. У такому суспільстві потреба в інформації стає першочерговою, вона є продуктом та основою людської діяльності, джерелом та інструментом отримання знань, вирішення питань, тому важливо вміти працювати з нею. Тільки за умови оперативного отримання якісної інформації людина зможе постійно бути обізнаною, своєчасно, відповідально приймати рішення, підтримувати свій культурний та професійний рівень адже в умовах постійного оновлення технологій неможливо навчитися всьому один раз на все життя, кожному необхідно навчатися безперервно.

З огляду на це актуальність проблеми набуття сучасною особистістю аспектів інформаційної культури обумовлена тим фактом, що уміння проводити основні операції з інформацією якісно стає обов'язковою рисою спеціаліста будь-якої сфері діяльності.

Проблемам формування, розвитку та підвищення рівня інформаційної культури та шляхам їх вирішення присвячено дослідження Н. Г. Джинчарадзе, О. М. Глушак, М. І. Жалдака, Н. В. Морзе, М. Г. Коляди, О. Я. Романишиної, О. І. Шиман, М. П. Лапчика, О. С. Повідайчик, в яких висвітлено різні аспекти питання.

За останні десятиріччя найрозвиненіші країни світу перейшли на якісно нову стадію суспільного розвитку, що отримала назву «інформаційне суспільство» або «інфосупільство». Воно є соціологічною концепцією, що визначає головним фактором розвитку суспільства виробництво та використання науково-технічної та іншої інформації. Ця концепція є різновидом теорії постіндустріального суспільства.

Інформаційне суспільство – найрозвиненіша щодо технологічного способу виробництва людська цивілізація, яка виникає внаслідок інформаційно-комп'ютерної революції й базується на інформаційній технології, «інтелектуальних» комп'ютерах, автоматизації та роботизації усіх сфер та галузей економіки й управління, єдиній найновішій інтегрованій системі зв'язку. Така технологія забезпечує кожній особі (це закріплюється законодавчими актами) будь-яку інформацію і знання та зумовлює радикальні зміни в усій системі суспільних відносин (економічних, політичних, правових, духовних та ін.), забезпечуючи найбільший прогрес і свободу людини, можливість й самореалізації [1].

Інформація є підґрунтям загальнонаукових понять, яке відображає суть сучасної епохи. Інформація, наразі, є головним ресурсом нашого буття. А основними методами, способами діяльності є інформаційні технології пошуку інформації та основні операції з нею. Науковці стверджують, що нині відбувається перегляд кардинальних наукових концепцій, що розширює кордони нашого пізнання. Основою інформаційного суспільства є перетворення соціального статусу інформації.

Зараз ми розглядаємо інформацію як соціальний феномен, коли вона є важливою частиною соціуму. В інформаційному суспільстві з інформацією може і має змогу працювати його переважна частина на відміну від попереднього індустріального періоду, коли інформація була доступна досить вузькому колу еліти. Активною компонентою інформаційного суспільства є людина, а рівень оволодіння усіма можливими операціями та взаємодією з інформацією виявляє на якому рівні розвитку знаходиться інформаційне суспільство.

Чайка І. А. зазначає, що суспільство вважається інформаційним, якщо: будь-який індивід, група осіб, підприємство чи організація у будь-якій точці країни й у будь-який час можуть отримати за відповідну плату чи безкоштовно на основі автоматизованого доступу і систем зв'язку будь-яку інформацію і знання, необхідні для їх життєдіяльності та вирішення

особистих або соціально значущих завдань; у суспільстві виробляється, функціонує і є доступною будь-якому індивіду, групі чи організації сучасна інформаційна технологія; наявні розвинуті інфраструктури, що забезпечують створення національних інформаційних ресурсів в обсязі, необхідному для підтримки науково-технологічного і соціально-історичного прогресу, що постійно прискорюється; відбувається процес прискореної автоматизації та роботизації всіх сфер і галузей виробництва й управління; відбуваються радикальні зміни соціальних структур, наслідком яких є розширення сфери інформаційної діяльності й послуг. Таким чином, під «інформаційним суспільством» розуміють суспільство, в якому діяльність людей здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій [2].

Інформаційна культура особистості – складне інтегральне системне особистісне утворення, що є гармонійно поєднаною сукупністю загальнолюдських уявлень, ідей, знань, ціннісних орієнтацій, гуманістичних уявлень, емоційного досвіду, якостей особистості, стильових і світоглядних утворень, універсальних способів пізнання, алгоритмів поведінки, способів комунікації, орієнтованих на вільне існування, розвиток, самовдосконалення в історично і технологічно інформаційному суспільстві. Інформаційна культура передбачає розуміння значення соціального, наукового й інших видів інформації й інформаційного забезпечення як у професійній діяльності, так і в плані загальнолюдських, гуманістичних цінностей [3]. Оволодіння інформаційною культурою – це шлях універсалізації якостей людини, що сприяє реальному розумінню людиною самої себе, свого місця в житті.

Наразі, серед актуальних завдань, що стоять перед суспільством можна визначити такі як-от: сприяння підвищенню якісного рівня інформаційної поведінки особистості, розвитку її умінь здійснювати інформаційну діяльність та перебувати в різноманітних інформаційних зв'язках.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. Київ : Видавничий центр «Академія», 2000. 864 с.
2. Чайка А. І. Інформаційна культура студента: навч. посіб. Тернопіль, 2012. 140 с.
3. Веряев А. А. Семиотический подход к образованию в информационном обществе. Барнаул : Изд-во БГПУ, 2000. 298 с.